

Land offret omtrent 30,000 Rbd. Dette Areal var forud af den Bessaffenhed, at det uden mindste Udgift for Statskassen kunde have passet sig selv. Det kunde nemlig bruges til Jaaregræsning, og de, der maatte afstaa Areal, vilde med største Glæde have paataget sig Vedligeholdelsen imod at faae Brugen deraf. Efterat der er kostet en saa betydelig Sum paa dette Areal, vilde det maasse ikke være upassende, at det eventuelle Finansudvalg søgte Oplysning om, hvad man i Fremtiden kan vente sig af Treplantningen i Klitterne, og om det ikke nu er paa Liden at indskrænke den aarlige Bevilling saaledes, at man herefter kun sørger for Vedligeholdelsen og for det fornødne Tilfyn med Hensyn til Segn osv. Jeg tror, at vi i Stedet for de 16,000 Kr., som nu anvendes til Klitplantning, godt kunde indskrænke os til at give 8,000 Kr. til dette Diemed. Da jeg nu har faaet Ordet, kan jeg ikke Andet end paa det Varmeste støtte en Udtalelse, som saldt fra det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (H. Nielsen), og som i Dag ligeledes er bleven støttet af et andet Medlem; jeg sigter her til Udtalelsen om Sorø Akademis Tilskud til begavede unge Mennesker, der ønske at tage Ophold paa en Folkehøjskole. Vi ønske jo Alle at have den Del af Befolkningen, som er stillet under mindre heldige økonomiske Forhold, op til en bedre Stilling i Samfundet, og navnlig ønske vi, at denne Del af Befolkningen maa kunne faae et bedre og klarere Blik paa, hvad der er godt og skønt i Livet. Vi ere imidlertid vistnok Alle enige i, at de paagældende Klasser af Befolkningen, hvis dette Maal skal naas, maa støttes af Mennesker, som ere udgaaede fra den samme Klasse. Kunde vi først komme saa vidt, at en Del af dem komme ind paa en Folkehøjskole og derpaa vendte hjem til deres Lævnlige, vilde Sagen gaa glat og godt. Da vilde der udvilde sig en Tilstand, som man neppe har anet eller ventet; men den Smule Tilskud, der nu søges bevilget, er kun som en Draabe i Havet med Hensyn til Opnaaelsen af dette Maal. Der er omtrent 1,000 Menigheder her i Landet, og jeg spørger, om det vilde være for meget at ønske, at der kunde gives en Friplads aarlig for hver af disse Menigheder? Man maatte altsaa ønske tusinde Fripladser aarlig; men er dette maasse temmelig meget, og kunne vi altsaa ikke give saa mange fuldstændige Fripladser til denne Del af Befolkningen, som haardt nok føler Trykket af Omkostningerne, som Opholdet paa en Højskole fører med sig, fordi Fortjenersten for den Tid, som Opholdet varer, maa opgives, kunne vi dog maasse komme til at give de to Tredele af Omkostningerne og give dem strax. Det vilde ikke være helbigt, om vi, saaledes som den ærede sidste Taler mente, stulde opsætte dette, indtil Højskolerne kom paa det Punkt, at de kunde undvære Tilskuddet fra Sorø Akademi. Naar vi skulle hjælpe, bør vi gjøre det saa hurtig

som muligt; der er ingen Dage at give bort. Til et saadant Tilskud vilde der imidlertid fordrøes omtrent 100,000 Kr., hvilket er en betydelig Sum, som efter det foreliggende Finanslovsforslag ikke vilde kunne udredes af Sorø Akademis Midler; men forhaabentlig vil der paa andre Punkter kunne ske en Nedgang, f. Ex. i Tilskudet til Theatret. Jeg vil haabe, at man paa denne Maade vilde kunne finde en bedre Anvendelse for disse Midler, end ved at give hele den forlangte Sum til Theatret. — Dernæst vil jeg tillade mig at henvende nogle Ord til den ærede Marineminister. Af Anmærkningerne til Finansloven ses det, at det er paatænkt til næste Sommer at lade et Skib afgaa til Vesterhavet, og jeg har forestillet mig, at dette skete, for at det kunde kontrollere Vesterhavskystens Fiskeri. Forsaavidt det er Tilfældet, kan jeg ikke Andet end yde den ærede Minister min bedste Anerkjendelse for denne Bestemmelse, som ogsaa med Paaskjønnelse vil blive modtaget af Kystbeboerne og af Fiskerne der, hvis det omtalte Skib er saa sødygtigt, at det kan holde Søen under alle Veirforhold. Dette var vistnok ikke Tilfældet med det i det sidste Aar udsendte Skib, Dampplanonbaaden Vilemoes, thi saa vidt jeg veed henlaa den den meste Tid i Gøbjerg Havn og lod sig kun enkelte Gange se paa Kysten. Følgerne af denne Kontrol har været, at de engelske Fiskere ingenfinde har været saa nærgaaende som i Aar; de gif saa tæt ind under Land, at de en enkelt Gang kom paa Grund og daarlig nok kunde komme flot igjen. Men ikke alene dette; de Fremmede gif ogsaa i Land og foruvoligede Beboerne, hvorpaa vi have hart Prøver nok. Dernæst forulempede de Fiskerne ved Fiskeriet, ja de gif endog saa vidt, at de satte Baade ud fra deres Fartøier, optog vore Fiskeres Redskaber og medtog dem, skjøndt Ciernen laa i Nærheden, og selv optog deres Redskaber, saa hurtigt de kunde. Vore Fiskere fordrøede ogsaa senere deres Redskaber tilbage, men de kunde ikke faae dem. Hvis det kontrollerende Skib under saadanne Forhold havde kunnet ventes snart at ville komme i Nærheden, kunde disse Forføelser maasse være blevene rettede, men det var ikke Tilfældet, og Fiskerne maatte finde sig i det Tab, de havde lidt. Naar Kontrollen skal føres med den Kraft og skal yde den Gavn, som er tilfattet, gjælder det derfor om, at det bliver et sødygtigt Skib, som kommer derover, og tillige, at det udrustes med saa klare Instruktioer, at det i Tilfælde af, at de engelske Fiskere gjøre Overtag, kan paatale det og tage saa kraftige Forholdsregler imod de Fremmede, at de kunne faae Respekt. Dette skal jeg altsaa tillade mig at henstille til den ærede Ministers Overveielse og med Hensyn til Instruktioerne maasse ogsaa til den ærede Justitsministers; det er Noget, jeg ikke saa nøie veed. — Forinden jeg slutter, er der endnu en Sag, som jeg med nogle saa Ord vil omtale,